

Rapport for PED111 – Pedagogisk filosofi

Emnerapport: Vår 2023

Emneansvarlig: Vegard Kvam

Vedlegg: Studentevaluering og FS-rapport emnestatistikk

Innledning

I tråd med emnebeskrivelsen til PED111 skal undervisning og seminarvirksomhet gi studentene en grunnleggende innføring i pedagogisk filosofi og idéhistorie. Begreper som frihet, forming, makt, likhet, danning og medborgarskap er sentrale. Emnet er problembasert, og legger opp til at studentene på grunnlag av faglige innsikter skal utvikle egne standpunkt til et utvalg pedagogisk-filosofiske problem. Emnet er også problembasert i den forstand at studentene, som en del av vurderingen i emnet, skal formulere en selvvalgt problemstilling og skrive et essay på bakgrunn av problemet som er valg.

Faglærer sin vurdering av:

Undervisnings- og vurderingsformer

Studiet er campus-basert og baserer seg i stor grad på forelesninger (12 stykk), samt tilbud om deltakelse i mindre seminargrupper (6 stykk). Studentene får også tilgang på enkelte videoer i Mitt UiB. Seminarene er frivillige, men har et tilstrekkelig oppmøte til at de er av verdi for studentene. I 2022 valgte vi å gå ned fra 4 til 3 seminargrupper, og slik fylle gruppene bedre opp. Dette har vist seg å være et godt valg også i 2023, og vil på bakgrunn av erfaringene i 2022 og 2023 videreføres som ordning for 2024.

Undervisningen våren 2023 er tydeligere enn tidligere år inn i to forelesningsrekker (del I og II), hvor hver forelesningsrekke søker å ta opp et avgrenset utvalg pedagogiske problem. Dette har vist seg å være et godt valg, som engasjerer studentene, og som gjør lesingen for dem mer avklart og avgrenset.

Første forelesningsrekke handler om «Pedagogisk idéhistorie – perspektiver på oppdragelse og undervisning». Denne forelesningsrekken gir en innføring i hvordan pedagogisk filosofi og idéhistorie har forholdt seg til og problematisert mål, innhold og virkemidler i oppdragelse og undervisning gjennom tidene.

- Hvordan kan vi tenke om barns egen beredskap til å lære?
- Hvordan kan oppdragelse og undervisning fremme selvvirksomhet hos barnet?
- Hva bør være oppdragelsens mål og innhold, og hvordan kan vi begrunne våre standpunkt?
- Hvordan kan vi forstå bruk av makt i pedagogiske sammenhenger?

Andre forelesningsrekke tar opp «Aktuelle problem i pedagogisk virksomhet». Denne forelesningsrekken belyser forholdet mellom individ og samfunn i vår tid, og forholdet mellom utdanning (i bred forstand) og samfunn. Sentralt i drøftingen står fenomenene danning og utdanning, belyst gjennom begreper som frihet, forming, makt, likhet og medborgerskap.

- Kan man være utdannet uten å være dannet?
- Hvordan kan sosial utjevning som utdanningspolitisk mål problematiseres?
- Hvorfor taler noen om dannelse som en livslang øvelse?
- Hvilke samfunnsutfordringer bør få konsekvenser for dannelsens innhold (materiale) i dag?

PED111 har to vurderinger: semesteroppgave og skoleeksamen. Disse vektet likt.

- Semesteroppgave: Selvvalgt problemstilling som er forankret i studiets mål, innhold og læringsutbyttebeskrivelser. Lengde på oppgaven skal være maksimalt 3000 ord
- Skoleeksamen: 4 timer over oppgitte oppgaver.

PED111 er det eneste emnet i pedagogikkstudiene ved UiB som har tradisjonell skoleeksamen. Det vurderes løpende om denne eksamensformen skal beholdes, men vi har etter gjentatte drøftinger valgt å beholde den. Det skyldes dels at eksamensformen svarer godt til innholdet i emnet, særlig siden det også skrives en semesteroppgave. Det skyldes også at programmet i pedagogikk (bachelor) søker å variere eksamensformene, slik at man i løpet av de ulike emnene får ulike eksamensformer.

Resultater vurdering

Våren 2023 var situasjonen denne: Av 102 oppmeldte studenter (PED111) møtte 85 til eksamen og 79 bestod både semesteroppgaven og skoleeksamen. Det gir en strykpersent på 6%. Snittkarakteren er C. Fordeling av karakter:

Karakter	Antall
A	7
B	27
C	129
D	11
E	5
F	6

Snittkarakter: C. Semesteroppgaven og skoleeksamen vektet likt. Det er en eksamen som stiller store krav for å nå B og A, siden studentene da praktisk talt må meste både å skrive et større essay og å besvare kortsvarsoppgaver som dekker bredden av litteraturen og problemstillingene.

Litteratur

Studentene arbeider selvstendig med litteraturen, men får støtte i lesingen ved at et utvalg litteratur er knyttet til hver forelesning, og ved at spørsmål og arbeid med enkelte tekster kan avklares i seminarene. Litteraturhjelp gis også gjennom Mitt UiB, og i form av egne bibliotekskurs.

Studentene har fått tilgang til en del tilleggsressurser gjennom Mitt UiB, blant annet innspilte videoer, leselister til hver enkelt forelesning, litteraturtips til ytterligere fordypning (semesteroppgaven) fordelt på forelesningstema m.m. Tidligere vurderinger av emnet, også av ekstern fagfelle, har vist at emnet (eller rettere sagt bachelorprogrammet) har mangler noe på kritisk tenkning. Dette er bygd tydeligere inn i forelesninger for PED111. Kritisk tenkning har alltid hatt en plass i litteraturen i pedagogisk filosofi, men er fra 2023 også mer eksplisitt fremme i forelesningene, blant annet i selve introduksjonen av emnet.

Det er min vurdering som emneansvarlig at litteraturen er rimelig tilpasset nivået (årsstudiet og bachelorprogrammet, den inneholder både oversiktslitteratur, innføring i begreper, og enkelte utvalgte primærkilder/klassiske pedagogisk-filosofiske tekster. Litteraturen justeres normalt årlig, alt etter erfaringer fra undervisning og seminar. I 2023 har litteraturen etter mitt syn truffet godt nivået og problemene som drøftes. Den vil ikke endres for 2024, om ikke det publiseres nye artikler/bøker i mellomtiden som vurderes som bedre enn de vi har på listen over anbefalt litteratur.

Studentstatistikk

Se vedlegg

Rammevilkår

Rammevilkårene våren 2023 har vært meget gode, med et romslig og egnet forelesningsrom, og med gode lokaler for seminarvirksomhet.

Studentevalueringer

Emnet ble evaluert skriftlig mot slutten av semesteret. Det ble sendt ut et elektronisk spørreskjema med plass for utdypende kommentarer:

Studentundersøkelse PED111 – V23

Vi vil gjerne vite noe mer om hvordan du har opplevd å være student på emnet PED111 – Pedagogisk filosofi våren 2023. Vi etter stor pris på om du vil svare på noen spørsmål.

1. *Undervisningen i pedagogisk filosofi har i hovedsak foregått fysisk på campus i form av forelesninger. Hvordan har du opplevd undervisningen?*
  - a. *Det som har fungert bra med undervisningen er:*
  - b. *Det som ikke har fungert så bra med undervisningen er:*
2. *Mitt UiB for PED111 er bygd opp med moduler, hvor det legges ut videoer, PowerPoint og andre ressurser. Vurderer du Mitt UiB som nyttige og relevante for studiet, eller er det forhold ved Mitt UiB vi bør endre på?*
3. *Dere har også hatt mulighet til å delta på seminar mindre grupper dette semesteret. Vurderer du seminarene som nyttige og relevante for studiet, eller er det forhold ved dem vi bør endre på?*
2. *Har du noen kommentarer til anbefalt litteratur som er ført opp i PED111?*
4. *Hvordan vil du vurdere din egen arbeidsinnsats / timer brukt til emnet PED111?*
6. *Har du noen andre kommentarer til PED111?*

Dessverre ble svarprosenten lav, hvor bare 4 studenter svarte på skjemaet. Tilbakemeldingene til de som svarte er positive (se vedlegg), men det er for få respondenter til å kunne si noe sikkert. Likevel har emneansvarlig et rimelig greit bilde av studentenes situasjon våren 23. Gjennom semesteret har det vært relativt hyppig kontakt med en god del av studentene i pausene under forelesninger, veiledning i forbindelse med semesteroppgaven per epost, skriving av akademisk tekst (essay) og referanseføring. Emnet er også løpende evaluert gjennom deltakende evaluering, oppsummeringer og samtaler om forelesningsform og utbytte av seminarer.

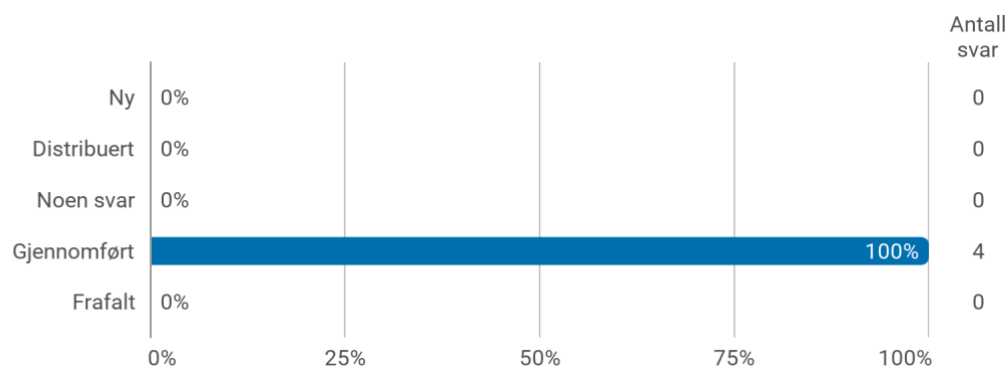
Faglærers samlede vurderinger, med eventuelle forslag til endringer

Våren 2023 vurderes som et godt semester for PED111. Resultatene fra eksamen er tilfredsstillende (snittkarakter C), og samarbeidet med eksterne sensorer har også bekreftet samsvar mellom emnets læringsutbyttebeskrivelse og undervisnings-, lærings- og vurderingsformer.

Som emneansvarlig vurderer jeg det som hensiktsmessig å videreføre de valg som er gjort med inndeling av to forelesningsrekker, samt justeringer av litteraturen, i 2024. Dette er valg som ble gjort på bakgrunn av tilbakemeldinger tidligere år, hvor studentene kunne oppleve det krevende å finne ut hvilken litteratur som hørte til hvilke tema. (jf. oppfølging av tidligere evalueringer). Også den problemorienterte tilnærmingen til litteraturen studentene leser vil videreføres i 2024, for den bidrar til å lette lesingen og ikke minst til deltakelse i form av spørsmål og diskusjon i storforelesninger så vel som i seminarene. Ordninger for skriftlig studentevaluering bør endres på, slik at vi kan få flere svar. Jeg vil vurdere muligheten for at studentene gjennomfører studentevaluering elektronisk under siste forelesning som går i emnet våren 2024.

Vedlegg

Samlet status

a) Det som har fungert bra med undervisningen er:

Undervisningen har vært interessant, og foreleserne har vært flinke på å inkludere oss i undervisningen, slik at det ikke bare blir "monolog".

Logisk oppbygging av forelesningene. Jeg har hatt stor nytte av at powerpointene blir lagt ut på forhånd! Tavleundervisning gjør at det blir enklere å følge med, men også at undervisningen foregår i et mer bedre tempo med naturlige pustepauser til å notere. Jeg liker også at foreleseren er tilgjengelig for spørsmål og interessert i å drøfte med oss. Det er også bra at foreleseren knytter temaene sammen med egne refleksjoner i forelesningene. Alt i alt er jeg veldig fornøyd!

Jeg er veldig fornøyd med undervisningen. Jeg opplever Vegard og Kjetil som engasjerte forelesere med masse kunnskap! Kan ærlig si jeg personlig synes noen av temaene har vært litt tørre, men de har fått meg gjennom med GLANS!! stjerner er de!
Elsker og tankekartene og oppsummeringene til Vegard, han er flink til å holde seg og oss i riktig bane i forhold til forelesningens tema.

Det har vært nyttig og lærerikt å diskutere litteratur sammen med andre medstudenter.

b) Det som ikke har fungert så bra med undervisningen er:

Jeg synes det er veldig vanskelig å henge med når det blir lest opp sitater ol. Ikke fordi jeg trenger å notere det, men fordi opplesing foregår i et høyere tempo enn fri prat, og det blir en mer unaturlig flyt som er vanskelig å henge med på. Det samme gjelder om foreleser prater veldig fort om noe som ikke står på powerpointen, da opplever jeg at jeg mister et poeng som kunne vært lurt å få med seg.

Har egentlig ingen klager på undervisningen

Det er lite oppmøte, noe som svekker motivasjonen.

Den dagen vi skulle jobbe med semester oppgaven. Jeg hadde kommet litt i gang og hadde tema, så føler jeg fikk noe ut av det, men jeg var også den eneste på gruppen som kom forberedt med tema. Det er jo forsovet ikke på underviseren, men studentene.

1) Mitt UiB for PED111 er bygd opp med moduler, hvor det legges ut videoer, PowerPoint og andre ressurser. Vurderer du Mitt UiB som nyttige og relevante for studiet, eller er det forhold ved Mitt UiB vi bør endre på?

Jeg vurderer det som nyttig, når det er en logisk og ryddig oppbygging av emnesiden, og alle filer blir lagt ut på logiske plasseringer, så de er lette å finne fram til - noe jeg opplever at det er i dette emnet.

1 Mitt UiB for PED111 er bygd opp med moduler, hvor det legges ut videoer, PowerPoint og andre ressurser. Vurderer du Mitt UiB som nyttige og relevante for studiet, eller er det forhold ved Mitt UiB vi bør endre på?

For meg har alt som er blitt lagt ut på moduler vært nyttig. Powerpoint presentasjonene er veldig greie å ha som repetisjon, eller hjelp dersom man ikke forstod noe av det som ble snakket om under forelesningen.

Ekstremt nyttig!

Har opplevd opplegget i ped111 som veldig studentvennlig. Alt er tilgjengelig fra start og i tillegg ligger videoer ute om det er noe en trenger å fylle på litt ekstra. Vi har og fått på mail før hver forelesning hva vi burde "prioritere" i leselisten til kommende forelesning, noe som kan gjøre lesingen mer overkommelig.

Er virkelig er opplegg hvor en føler foreleser spille på lag med oss og rett og slett spiller oss studenter gode!

Det er veldig bra at foreleserne legger ut ressurser som vi kan bruke etter undervisningen. Mitt UIB er veldig nytting, og er brukt flittig i studiene.

3. Dere har også hatt mulighet til å delta på seminar mindre grupper dette semesteret. Vurderer du seminarene som nyttige og relevante for studiet, eller er det forhold ved dem vi bør endre på?

Var på de første seminarene, og var bare kollokvie gruppa og en til student som dukket opp. Vi fikk bestemme selv hvilke temaer vi ville ha og det var jo kjekt, men siden vi allerede hadde organisert kollokviegruppe og avtalte møter så ble det litt overflødig for oss.

Seminarene hvor vi fikk litt veiledning på semesteroppgaven og problemstilling så jeg på som veldig nyttige.

Personlig lærer jeg ikke så bra i grupper, men foretrekker å grave med inn i bøker. Derfor har ikke seminarene vært nyttige for meg, men jeg vet de er veldig nyttige for mange andre, ettersom de snakker mye om akkurat det!

Jeg opplever seminar som nyttig, men mest når innholdet i seminarene blir koblet opp mot litteraturen/forelesningene på en måte som er tydelig. Jeg har opplevd seminarene i dette emnet mer nyttig enn tidligere semestre, men savner at seminarleder er mer engasjert og ikke redd for å bli med i diskusjonene våre eller at høre hva vi diskuterer (seminargruppe 2).

4. Har du noen kommentarer til anbefalt litteratur som er ført opp i PED111?

Vi ga beskjed om en tekst som var veldig vanskelig å forstå, så den skulle bli tatt bort. Uten om det så er det kjekt om det er tekster på norsk, dansk eller engelsk. De svenske tekstene tok lenger tid da de bruker så mye andre uttrykk.

Synes både Kvammen og Bøyum er gode oversiktlige bøker så de er nice! Til tross for språket synes jeg og Steinholt var veldig nyttig.

Nei

Mye bra litteratur, men i noen temaer er det litt mye repetisjon, altså at de forskjellige kildene tar opp de samme tingene, Kan være nyttig å lese om det samme fra forskjellige kilder for et bedre perspektiv, men jeg ville gjerne også hatt litt mer varierende lesestoff, for å gjøre horisonten litt videre.

5. Hvordan vil du vurdere egen arbeidsinnsats i PED111?

Synes jeg har jobbet jevnt med emnet og kom tidlig i gang med semesteroppgaven så fornøyd med det.

Veldig spent på skoleeksamen da jeg ikke har forholdt meg til den type eksamen og pugging på noen år, men vi får se :P

Jeg synes jeg har hatt en god arbeidsinnsats - jeg har vært i alle forelesninger og seminarer, og vært engasjert i disse, og jeg har også vært aktiv i kollokviearbeid. Jeg mener jeg kunne lest en større andel av litteraturen til hver forelesning, men når man har oppgaveskriving og stor mengde med pensum i andre emner, er det vanskelig å komme gjennom alt til hver uke. Jeg synes likevel det var gode muligheter til å få forståelse for det vi gikk gjennom og har ikke følt at jeg henger etter.

5. Hvordan vil du vurdere egen arbeidsinnsats i PED111?

Jeg er en lesehest, så jeg vil vurdere min egen arbeidsinnsats som god. Jeg har slitt litt med å finne veien min med oppgaven, siden det er så mye som kan skrives om som er interessant, men nå som jeg har bestemt problemstilling er jobben god :)

For meg har dette vært et veldig tungt og vanskelig emne. Det har hjulpet meg utrolig mye å være i kollokviegruppe, og at vi har fått diskutert i lag under forelesningene. Jeg har møtt opp til hver forelesning, men derimot ikke vært så flink til å lese litteraturen.

6. Har du noen andre kommentarer til PED111?

Takk for dette semesteret og fortsett med det gode arbeidet dere gjør!

Som sagt i den første forelesningen, er dette faget det eneste i en bachelor i pedagogikk hvor vi skal ha eksamen. Som en stor skeptiker til tradisjonell eksamen og dens betydning for studier, ville jeg gjerne likt å se at PED111 også følger "trenden", og finner en annen vurderingsløsning som er bedre for læring! Kan hende dere allerede har gjort dette, og kommet fram til at eksamen er beste løsning, men dere må gjerne ta vurderingen igjen ;)

Nei.

Jeg synes videomodulene har vært veldig nyttige! Jeg pleier å høre på de etter forelesning, eller i forbindelse med repetisjon, som støtte til litteraturen. Det er et veldig nyttig verktøy